

WOORDWORSTELLEN

Hoe zeggen jouw burenhun vrienden gedag?

Een lespakket waarin kinderen hun buurtbewoners interviewen
over afscheidsgroeten

Auteurs: Jim Portegies¹, Eddie Brummelman², Marleen Hoebe², Hanneke Hulst³ en Frans Snik³

Met bijdrage van: Birgit Bekker, Lois van Laer, Wietse de Vries, Eline Keur, Femke Bergenhenegouwen, Eva Teeling, Franka de Brouwer, Evelien Everts, Nicoline van der Sijs, Sterre Leufkens

¹Technische Universiteit Eindhoven

²Universiteit van Amsterdam

³Universiteit Leiden

Gebruikt beeldmateriaal: Depositphoto en AdobeStock

De werkbladen en PowerPointpresentatie van dit lespakket zijn gratis te downloaden via lilscientist.nl en Open Science Framework (<https://osf.io/8wbcv/>).

CC-BY Attribution 4.0 International

<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Portegies, J., Brummelman, E., Hoebe, M., Hulst, H. E., & Snik, F. (2025). Woordworstelen: Hoe zeggen jouw buuren hun vrienden gedag? Een lespakket waarin kinderen hun buurtbewoners interviewen over afscheidsgroeten. In E. Brummelman & M. Hoebe (Red.), Lil'Scientist: Lespakketten om kinderen spelenderwijs echte wetenschap te laten doen. KiDLAB, Universiteit van Amsterdam.

INHOUDSOPGAVE

4

WELKE AFSCHEIDSGROETEN GEBRUIKEN
OUDEREN EN JONGEREN?

5

KERNBOODSCHAPPEN

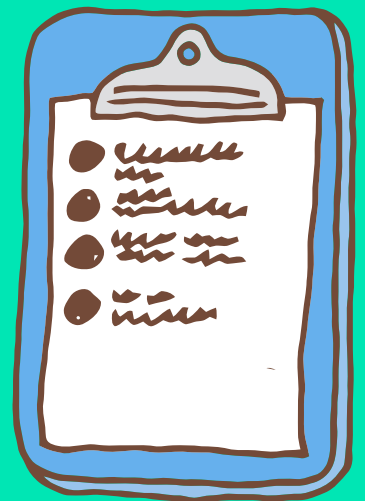
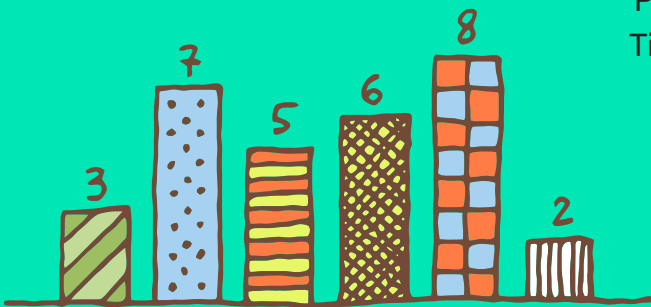
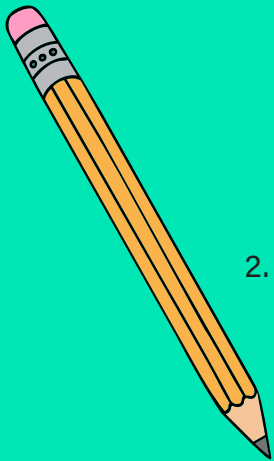
1. Wetenschap doe je niet alleen maar binnen.
2. Het antwoord op een onderzoeksvraag is vaak anders dan je van tevoren verwacht.
3. Het leuke aan wetenschap is dat je regelmatig dingen doet die je nog niet eerder hebt gedaan.

7

LEERDOELEN
MATERIALEN
PROTOCOL
Tijdsindeling
Script

8

DE DIA'S

WELKE AFSCHIEDSGROETEN GEBRUIKEN OUDEREN EN JONGEREN?

Mazzel, ajuus, toedels, houdoe, ciao, de groeten! Nederlanders zeggen op verschillende manieren gedag tegen hun vrienden.

Maar zijn er bepaalde groeten die ouderen vaker gebruiken dan jongeren? Of gebruiken ouderen heel andere groeten dan jongeren? Dit gaan leerlingen onderzoeken in dit lespakket. Ze gaan data verzamelen aan de hand van interviews op straat, die data gaan ze ordenen en uiteindelijk presenteren ze hun conclusie met een zelfgemaakte poster.

De les duurt ongeveer 2 uur en is bestemd voor kinderen die in de laatste klassen van de basisschool zitten of in de eerste klas van de middelbare school, in de leeftijd van 8 tot en met 13 jaar.

KERNBOODSCHAPPEN

1. WETENSCHAP DOE JE NIET ALLEEN MAAR BINNEN.

Vaak is de gedachte nog dat wetenschap altijd plaatsvindt in een laboratorium, maar er zijn heel veel soorten wetenschap waarvoor je erop uit moet. Sommige wetenschappers duiken in de oceaan om meer te weten komen over het leven daar. Anderen reizen naar een woestijn omdat ze daar het beste sterren en planeten kunnen zien met behulp van telescopen. Of wetenschappers gaan de buurt in om te ontdekken wat de gewoonten en gebruiken van de lokale bevolking zijn, net zoals in dit lespakket! Achter je bureau kun je namelijk niet uitzoeken hoe je buurtbewoners afscheid nemen.

TIPS VOOR DE LEERKRACHT

- Stimuleer leerlingen om na te denken over verschillende soorten wetenschap. Wetenschap begint altijd met het stellen van een vraag. Die kun je weer op verschillende manieren proberen te beantwoorden: binnen of buiten.
- Bespreek niet alleen bètavoorbeelden van wetenschap zoals sterrenkunde en biologie, maar ook gammavoorbeelden zoals psychologie en economie, en alfavoorbeelden zoals geschiedenis en taal.

2. HET ANTWOORD OP EEN ONDERZOEKSVRAAG IS VAAK ANDERS DAN JE VERWACHT.

Veel onderzoeksvragen kun je beantwoorden door mensen te observeren of vragen te stellen, maar mensen kunnen zich heel onverwacht gedragen of verrassend reageren. In dit lespakket gaan leerlingen mensen op straat interviewen. Deze mensen zijn hier niet op voorbereid en reageren daardoor heel spontaan. Het is goed om te beseffen dat daardoor het verzamelen en ordenen van de resultaten anders kan lopen dan je in eerste instantie in gedachten had, maar realiseer je ook dat die spontane reacties dit onderzoek juist erg leuk maken!

TIPS VOOR DE LEERKRACHT

- Benadruk dat het niet hoeft te betekenen dat het testen fout is gegaan als er uit een onderzoek een conclusie volgt die anders is dan de voorspelling. Het is juist interessant als een conclusie niet overeenkomt met wat je had verwacht, want dit roept weer andere vragen op die je ook kunt gaan onderzoeken.
- Moedig leerlingen aan om nieuwe onderzoeksvragen te verzinnen als de conclusie anders was dan voorspeld.

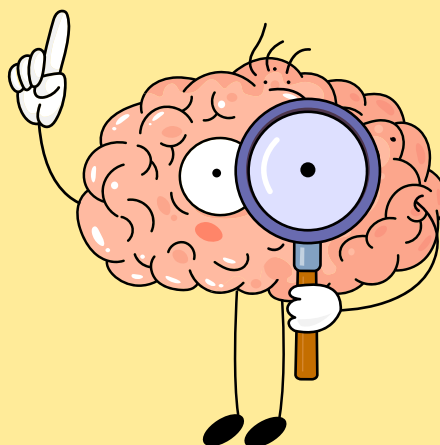
3. HET LEUKE AAN WETENSCHAP IS DAT JE REGELMATIG DINGEN DOET DIE JE NOG NIET EERDER HEBT GEDAAN.

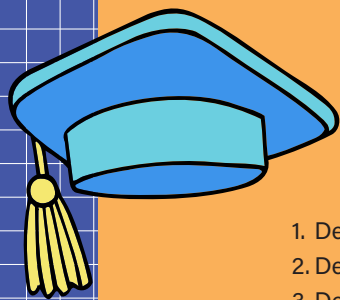
Om antwoord te krijgen op een onderzoeksvraag, moet je soms een methode gebruiken die je nog niet kent. Er zijn wetenschappers die eerst een bijzondere en leuke cursus volgen voordat ze beginnen met testen, bijvoorbeeld een cursus waarin ze een taal van bewoners op een bepaalde plek leren omdat ze meer willen weten over de cultuur van deze mensen. Of ze moeten eerst leren hoe een MRI-scanner werkt voordat ze beginnen aan een onderzoek met hersenscans. En het kan zelfs zo zijn dat ze een vliegbrevet moeten halen. Dat is namelijk een eis voor het filmen met drones.

De kans is groot dat leerlingen nog niet eerder iemand hebben geïnterviewd en dit in het begin van deze les best wel spannend vinden. Ze gaan het interviewen dan ook klassikaal oefenen voordat ze naar buiten gaan. Daarnaast is er in een groepje altijd wel iemand die het spits durft af te bijten en op een onbekende afstapt. Wanneer de andere groepsleden zien dat het helemaal niet zo eng is om vragen te stellen aan een onbekende maar juist leuk, zullen ze vol enthousiasme andere personen benaderen.

TIPS VOOR DE LEERKRACHT

- Zorg ervoor dat iedereen de kans krijgt om te interviewen. Wissel bijvoorbeeld de rollen van de leerlingen per interviewbeurt.
- Laat leerlingen die het interviewen heel spannend vinden in duo's het interview doen. Ze kunnen bijvoorbeeld omstebeurt een vraag stellen.

LEERDOELEN

1. De leerling ontdekt dat wetenschap ook over taal kan gaan.
2. De leerling denkt na over verschillen in taal tussen jongeren en ouderen.
3. De leerling leert om interviews af te nemen bij onbekenden op straat.
4. De leerling verzamelt de data en ordent die.
5. De leerling trekt een conclusie uit de data.
6. De leerling noteert alle stappen van het onderzoek op een poster.
7. De leerling presenteert de poster.

MATERIALEN

- Tekenmaterialen: pennen, potloden, puntenslijpers en gummen
- Wit A4-papier (voor elke leerling minstens één vel papier)
- Clipboards (voor elk groepje van vier leerlingen één clipboard)
- Groene post-its (minstens 50)
- Paarse post-its (minstens 50)
- Twee grote vellen papier waar de leerlingen makkelijk post-its op kunnen plakken
- Een begeleider voor elk groepje van vier leerlingen
- Bijgevoegde PowerPointpresentatie
- Bijlagen 1 t/m 3:
 1. Werkkaart overzicht les voor de leerkracht
(één keer dubbelzijdig uitprinten op A4-papier in zwart/wit)
 2. Interviewformulier
(één per leerling dubbelzijdig uitprinten op A4-papier in kleur)
 3. Onderzoeksposter
(één per vier leerlingen enkelzijdig uitprinten op A3-papier in kleur)

PROTOCOL

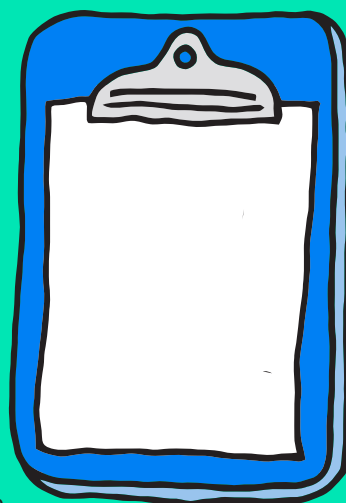
TIJDSINDELING

- **30 minuten:** Eerste deel: kennismaken met taalwetenschap en stappenplan van het onderzoek begrijpen.
- **30 minuten:** Tweede deel: mensen interviewen op straat.
- **60 minuten:** Derde deel: data verzamelen, ordenen, verwerken op een poster en die poster presenteren.

SCRIPT

Vorbereiden aan het begin van de les:

- Zet alvast de PowerPointpresentatie klaar.
- Leg de clipboards met interviewformulieren, posters en tekenmaterialen klaar zodat die makkelijk te pakken zijn om uit te delen.
- Schrijf bovenaan het ene vel papier: Jongeren (jonger dan 30 jaar). En bovenaan het andere vel papier: Ouderen (30 jaar of ouder). Beide vellen mogen verdeeld worden in hokken, zie dia 20 van de PowerPointpresentatie. Leg de vellen vooraan de klas, waar de leerlingen er goed bij kunnen.
- Bedenk locaties waar de leerlingen mensen kunnen gaan interviewen, zoals een winkelcentrum of een bushalte.
- In de eerste bijlage staat een werkkaart met een overzicht van de les. Deze kaart kan worden gebruikt tijdens de les om in een oogopslag te zien wat er bij elke dia wordt besproken.

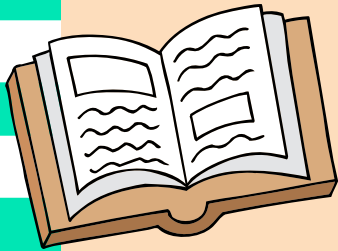

DIA 1 T/M 3

INLEIDING LES

- Vandaag gaan jullie zelf wetenschap doen. Het onderzoek dat jullie gaan uitvoeren noemen we WoordWorstelen. Dit gaat over taalwetenschap. Daar gaan jullie zo meteen mee kennismaken. Daarna gaan jullie mensen op straat interviewen. Nadat jullie buiten mensen hebben geïnterviewd, gaan jullie binnen alles van de interviews verzamelen en daar een poster van maken.

- * Houd er rekening mee dat de mededelingen over het interviewen veel kan losmaken bij de leerlingen, zowel spanning als enthousiasme.

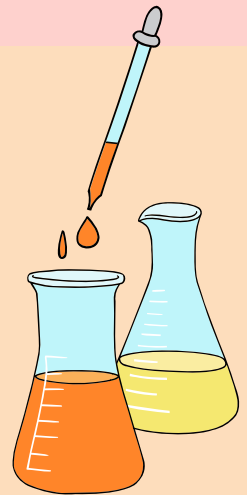

DIA 4

WAT IS WETENSCHAP?

- Voordat we echt gaan beginnen, ben ik benieuwd wat jullie over wetenschap weten. Wie wil daar wat over vertellen?

- * Antwoord: wetenschap gaat over het stellen en beantwoorden van vragen. Maar voordat je een vraag hebt, zie je iets waardoor je die vraag krijgt.

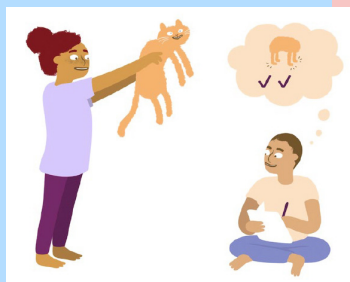
DIA 5

ONDERZOEKSVRAAG EN VOORSPELLING

- Op de Dia zie je een voorbeeld. Daar valt het de twee kinderen op dat de kat op haar pootjes terechtkomt als ze valt. Heeft iemand misschien een vraag die opkomt als je dit plaatje ziet?

- * Antwoord: De kinderen op de Dia vragen zich af of de kat altijd op haar pootjes terechtkomt.

- Deze vraag is de eerste stap van de onderzoeksmethode. De tweede stap is: voorspellen. Wat zou het antwoord kunnen zijn? Wat denken jullie?

DIA 6

HOE KUN JE EEN VRAAG BEANTWOORDEN?

- Om de vraag te beantwoorden gaan de kinderen onderzoek doen. Dat is de derde stap: testen. Ze gaan een experiment uitvoeren. Hier zie je dat de kinderen de kat meerdere keren laten vallen en kijken of de kat elke keer op haar pootjes terechtkomt.

DIA 7

DE COMPLETE ONDERZOEKSMETHODE

- Na het testen weten de kinderen hoe vaak de kat op haar pootjes terecht is gekomen. Misschien kwam de kat elke keer dat de kinderen haar lieten vallen op haar pootjes terecht. Dat zijn dan de resultaten.
- Uit die resultaten kun je vervolgens een conclusie trekken. Die geeft antwoord op de vraag.

DIA 8

INLEIDING WOORDWORSTELLEN

zieje

- Al deze onderzoeksstappen gaan jullie straks zelf volgen. Maar jullie gaan geen onderzoek doen naar vallende katten, WoordWorstelen gaat over taal.

- Jullie krijgen zo een wit papier. Daarop mogen jullie in grote letters opschrijven wat jullie zeggen als jullie afscheid nemen van een vriend.

* Geef iedere leerling een wit A4-papier en een pen.

- Zijn jullie klaar met schrijven? Steek dan jullie papieren in de lucht en kijk naar wat iedereen heeft opgeschreven. Wat valt jullie op? Welke afscheidsgroeten gebruiken jullie veel?

DIA 9 EN 10

VERSCHILLENDE AFSCHIEDSGROETEN

- Jullie zeggen niet allemaal hetzelfde wanneer jullie een vriend gedag zeggen. En naast jullie afscheidsgroeten zijn er ook nog andere groeten, op het bord staan er een paar. Er zijn dus heel veel verschillende manieren om van iemand afscheid te nemen.
- Op deze oude kaart van meer dan vijftig jaar geleden zien jullie dat mensen in verschillende regio's andere afscheidsgroeten gebruiken. Zijn er woorden die jullie zelf gebruiken of juist nog nooit van gehoord hebben?
- Het woordje 'doeg' werd in 1973 nog bijna niet gebruikt. Eigenlijk werd het toen vooral onder jongeren gezegd en meestal door vrouwen. Maar taal kan erg snel veranderen. Het lijkt erop dat 'doei' of 'doeg' tegenwoordig een stuk vaker wordt gebruikt.
- Wie van jullie spreken meer dan één taal? Zeggen jullie soms ook in andere talen gedag? Wanneer gebruiken jullie die groet?

DIA 11

KENNISMAKEN MET TAALWETENSCHAP

- Al die vragen die we net bespraken horen bij taalwetenschap. Deze video legt uit wat dat precies is.

DIA 12

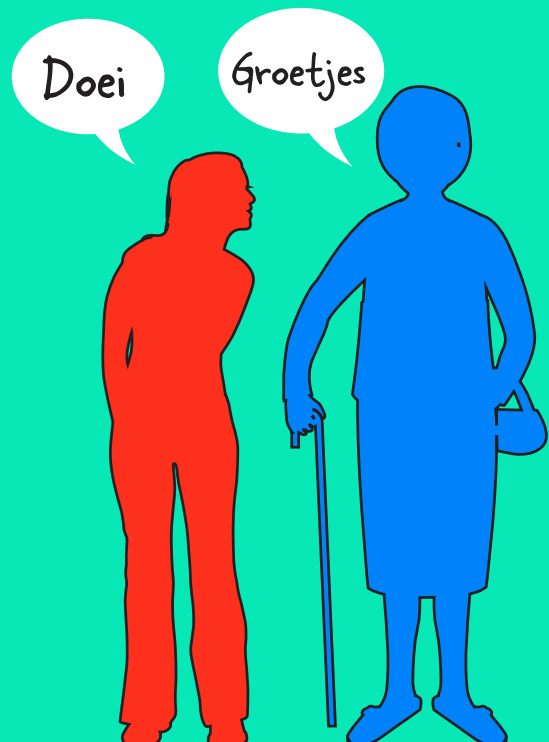
VERSCHIL TUSSEN JONGEREN EN OUDEREN?

- Jullie hoorden het net al in de video: jullie gaan zelf taalonderzoek doen! Daarvoor gaan we verder met de afscheidsgroeten, waar we het eerder over hadden. Jullie hebben veel dingen bedacht die je kan zeggen als je afscheid neemt van iemand. Maar misschien gebruiken ouderen wel heel andere afscheidsgroeten, groeten die je nog helemaal niet kent. Het is handig om die te weten te komen zodat je elkaar goed kunt begrijpen. De onderzoeksvraag voor vandaag is dan ook: 'Is er een verschil tussen ouderen en jongeren bij het afscheid nemen van een vriend?' In dit geval is iemand jong wanneer diegene jonger dan dertig jaar is en oud wanneer diegene dertig jaar of ouder is.

DIA 13

VOORSPELLING MAKEN

- Denken jullie dat er een verschil zal zijn tussen ouderen en jongeren? En wat zal dan het verschil zijn?

DIA 14

TESTEN

- Jullie zijn er klaar voor om jullie voorspellingen te testen. Testen is in dit geval mensen interviewen over hoe ze afscheid nemen. Jullie gaan een aantal vragen stellen aan mensen op straat en jullie schrijven hun antwoorden op de formulieren die jullie straks krijgen. Ik zal eerst het plan uitleggen en dan mogen jullie het interviewen oefenen in tweetallen. Laat de formulieren die je krijgt nog even liggen.

* Deel één interviewformulier per leerling uit.

DIA 15

HET PLAN

- Straks gaan we in groepjes naar buiten. Elk groepje krijgt een begeleider en gaat in ieder geval één jongere en één oudere interviewen. Probeer ook minstens één man en één vrouw vragen te stellen. In totaal interviewen jullie vijf verschillende onbekende personen. Iedereen van je groepje gaat minimaal één persoon interviewen. Dit betekent dat je de vragen gaat stellen die op je papier staan. Het kan zijn dat je het spannend vindt. Dat is niet gek. Daarom gaan wij het interviewen nu eerst voordoen.

- Het is goed om je eerst voor te stellen: hoi, ik ben ..., dan zeg je je naam, en ik zit op basisschool ... [naam school]. Ik doe onderzoek naar afscheidsgroeten en ik wil u vragen of u mee wilt doen aan dit onderzoek.

- Het is ook goed om te zeggen dat de antwoorden anoniem blijven. Weet iemand wat dat betekent?

* Antwoord: Dat betekent dat je iemands naam niet opschrijft, waardoor niemand kan weten wie de antwoorden heeft gegeven.

- Als degene die je gevraagd hebt mee wilt doen aan het onderzoek, stel je de vragen die op het interviewformulier staan. Het is belangrijk om de antwoorden meteen op te schrijven. Wanneer je alle vragen hebt gesteld, zeg je: bedankt dat u heeft meegedaan aan dit onderzoek. Dan is het interview afgelopen en moet je een afscheidsgroet gebruiken.

* Ga samen met een begeleider voor de klas staan. Stel je voor, vraag of de begeleider mee wil doen aan het onderzoek en zeg daarbij dat de antwoorden anoniem zijn. Stel de vragen van het interviewformulier. Laat de begeleider steeds antwoord geven op je vragen.

- Er zijn een paar moeilijke situaties. Een persoon wil misschien niet meedoen. Dan bedank je diegene voor de tijd dat hij of zij naar je luisterde en ga je op zoek naar een ander persoon.

* Pak het interviewformulier erbij en wijs naar vraag 5.

- Het kan ook zo zijn dat iemand bij vraag 5 zegt: 'Tot de volgende keer'. Deze groet staat er niet bij. Dan kruis je het laatste vakje aan en schrijf je 'Tot de volgende keer' op. En wat doe je als iemand zegt: 'Ik zeg vaak doe en dag'? Dan zeg je: 'Wat zegt u het vaakst?' Het is de bedoeling dat je hetgeen opschrijft wat de persoon het meest gebruikt. Hebben jullie nog vragen?

* Als een kind vraagt: 'Wat maakt het uit hoe mensen doe zeggen?' Dan kan je zeggen: 'Het is eigenlijk wel bijzonder dat we allemaal Nederlands spreken, maar op een andere manier gedag zeggen. Weten jullie misschien waarom dit zo is? Waarom zou het belangrijk zijn om dit weten? Het kan bijvoorbeeld handig zijn voor mensen die reclames maken. Zij willen de taal spreken die zo veel mogelijk mensen leuk vinden.'

- Jullie mogen nu zelf het interviewen oefenen met je buurman of buurvrouw. Stel je voor, vraag of iemand mee wil doen aan het onderzoek en stel de vragen van het interviewformulier. De antwoorden schrijf je nu niet op. Dat doen jullie buiten als jullie onbekende mensen spreken.

DIA 16

INTERVIEWS OP STRAAT

- Hebben jullie nog vragen voordat we naar buiten gaan?
- * Maak groepjes van vier en laat die groepjes met een begeleider naar buiten gaan. Zorg ervoor dat de groepjes in verschillende richtingen lopen, bijvoorbeeld een naar een winkelcentrum, een andere naar een bushalte.

DIA 17

EVEN NAPRATEN

- * Wacht even tot iedereen weer op zijn of haar stoel zit.
- Hoe ging het interviewen? Hoe vonden jullie het om dit te doen?
- Jullie hebben heel goed jullie best gedaan! Nu gaan jullie een poster maken van de resultaten die jullie hebben verzameld.

DIA 18 T/M 20

RESULTATEN VERZAMELEN EN ORDENEN

- We proberen vandaag te ontdekken of er een verschil is tussen ouderen en jongeren bij het afscheid nemen van een vriend. Nu jullie de interviews hebben gedaan, hebben jullie hier misschien al een idee over. Maar we willen graag zeker weten wat het antwoord is en daarom gaan we eerst onze resultaten tellen en organiseren.
- Ik leg jullie nu eerst uit hoe we dit gaan doen. Voor elk ingevuld formulier bepaal je of het om een oudere of jongere gaat. In dit geval is iemand jong wanneer diegene jonger dan dertig jaar is en oud wanneer diegene dertig jaar of ouder is. Bij een jongere schrijf je de afscheidsgroet voor een vriend op de groene post-it.
- * Laat de post-its zien en leg uit dat deze briefjes met plakrandje post-its heten.
- Bij een oudere schrijf je de afscheidsgroet voor een vriend op de paarse post-it. De afscheidsgroeten voor een onbekende schrijven we nu niet op. Als we tijd over hebben, kunnen we daar nog naar kijken.
- Even een voorbeeld: als ik een man heb geïnterviewd die 35 jaar oud is, is dat dan een jongere of oudere? Op welke kleur post-it schrijf je zijn afscheidsgroet? Zijn afscheidsgroet voor een vriend is 'dag!' 'Dag' schrijf je dan op de paarse post-it. Dit doen we bij elk formulier. Let er ook op of de achterkant van het formulier is ingevuld.
- Nadat jullie alle groeten van de formulieren op de post-its hebben opgeschreven, mag één iemand van jullie groepje hier vooraan de groeten ordenen. Goed opletten, want het is een beetje ingewikkeld.
- * Wijs het vel papier aan waar 'Jongeren' op staat geschreven.
- Op dit vel papier plak je de groene post-its die bij de jongeren horen.
- * Wijs het vel papier aan waar 'Ouderen' op staat geschreven.
- Op dit vel papier plak je de paarse post-its die bij de ouderen horen. We plakken dezelfde afscheidsgroeten bij elkaar. Dus alle groene post-its waar bijvoorbeeld 'doei' op staat, plakken we bij elkaar. Dan kunnen we straks tellen hoe vaak elke afscheidsgroet wordt gebruikt. Op het bord zien jullie een voorbeeld van hoe dit eruit komt te zien.
- Degene die van jullie groepje naar voren komt om de post-its te brengen, kijkt dus per post-it of de afscheidsgroet die erop staat al een keer hier op het vel papier is opgeplakt. Als dit zo is, dan plak je de post-it erbij. Anders plak je de post-it in een nieuw hokje.
- Jullie mogen nu de interviewformulieren erbij pakken. Jullie krijgen groene en paarse post-its van mij en mogen de afscheidsgroeten op de juiste kleur post-its schrijven. Steek je vinger op als je een vraag hebt, dan kom ik naar je toe.

Jongere

Oudere

DIA 21

GRAFIEKEN MAKEN

* Deel de posters, potloden, puntenslijpers en gummen uit zodra alle post-is op de vellen papier zijn geplakt.

- Nu jullie de afscheidsgroeten hebben geordend, kunnen jullie de posters gaan maken. Ik zal jullie uitleggen hoe dit werkt. Op de poster zien jullie de onderzoeksvraag al staan. Ook is opgeschreven hoe we de onderzoeksvraag hebben getest. Het vak onder de voorspelling is nog leeg. Weten jullie nog wat jullie hadden voorspeld? Dit mogen jullie straks invullen.

- Jullie mogen ook een grafiek gaan maken. Daarvoor moeten we eerst de resultaten tellen. Wie van jullie wil vooraan de klas de afscheidsgroeten tellen die het meest voorkomen bij de jongeren?

* Laat deze leerling hardop de drie meestvoorkomende groeten bij jongeren tellen.

- Oké, nu weten jullie welke drie afscheidsgroeten heel populair zijn bij jongeren in deze buurt. Kan iemand vertellen hoe je hier een grafiek van maakt?

*Antwoord: Jullie mogen een staafDiagram maken. Op de verticale lijn van de linker grafiek, dat is de lijn die van onder naar boven loopt, schrijf je de getallen 0 tot en met 7, met evenveel ruimte ertussen. Op de horizontale lijn, dat is de lijn die van links naar rechts loopt, mogen jullie de drie groeten opschrijven. Voorbeeld: als jongeren 4 keer 'doei' hebben gezegd, teken je een lijntje naast de 4. Dan trek je een lijn naar beneden en kleur je de staaf die je dan hebt getekend in met een kleurtje. Voor een andere groet, bijvoorbeeld 'ciao', doe je hetzelfde maar dan iets naar rechts in de grafiek en met een ander kleurtje.

- Hetzelfde mogen jullie doen voor de grafiek over ouderen. Daarvoor moeten jullie nog wel de drie meestvoorkomende afscheidsgroeten van de ouderen tellen. Dat mag iemand van jullie groepje doen die nog niet vooraan de klas heeft gestaan. Zodra jullie klaar zijn met tekenen, kunnen jullie zelf kijken of ouderen en jongeren andere afscheidsgroeten gebruiken.

DIA 22 EN 23

CONCLUSIE TREKKEN

- Jullie zijn nu bij het laatste onderdeel van de onderzoeksmethode aangekomen: de conclusie. Op de poster mogen jullie invullen wat het antwoord op de onderzoeksvraag is. Schrijf ook op of dit klopt met de voorspelling en hoe dat kan. Als jullie nog andere dingen zijn opgevallen, mogen jullie dat ook opschrijven. En misschien hebben jullie wel tips voor andere wetenschappers die dit onderzoek ook doen. Is er iets wat beter aan het onderzoek kan? Heb je nog andere onderzoeksvragen?

DIA 24 EN 25

ONDERZOEKSPOSTER PRESENTEREN

- Ik ben heel erg benieuwd wat jullie opviel tijdens het onderzoek en welke tips jullie voor verder onderzoek hebben. Jullie mogen per groepje jullie poster laten zien en hier kort over vertellen. Ook kunnen jullie vragen stellen aan de andere groepen.

- Vraag steeds een groepje voor de klas. Stel vragen over de posters, bijvoorbeeld als een groepje de poster anders heeft ingevuld dan de meeste groepen. Waarom hebben ze dat gedaan? Vraag ook wat de conclusies waren. Wat zijn de tips? Zijn er andere dingen die de leerlingen over het onderzoek willen vertellen? Laat de leerlingen ook vragen stellen aan de groepjes als ze dat willen.

WoordWorstelen

Onderzoeksvraag
Is er een verschil tussen ouderen (30 of ouder) en jongeren (jonger dan 30) bij het afscheid nemen van een vriend?

Voorspelling
Schrijf hier op wat je denkt dat het antwoord is op de onderzoeksvraag.

Testen
Schrijf hier op hoe je de onderzoeksvraag bent gaan testen.
Om onze onderzoeksvraag te beantwoorden hebben we interviews afgenomen met verschillende mensen en gevraagd welke afscheidsgroet zij gebruiken.

Resultaten
Vul de grafieken in met 3 meest voorkomende afscheidsgroeten per leeftijdsgroep.

Aantal keer gebruikt

Jongeren (<30)

Ouderen (>30)

Afscheidsgroet

Conclusie
Probeer in de conclusie de volgende vragen te beantwoorden:
• Klopt het resultaat met jullie voorspelling?
• Hoe denken jullie dat dit komt?
• Zijn er nog meer dingen die jullie opvallen aan de resultaten?

Tip voor de wetenschappers
Hebben jullie nog tips om het onderzoek te verbeteren? Hebben jullie nog nieuwe onderzoeksvragen over afscheidsgroeten die we kunnen gaan beantwoorden? Schrijf het hier op!

DIA 26 T/M 28

WAT VONDEN JULLIE ERVAN?

- Jullie hebben allemaal iemand geïnterviewd over afscheidsgroeten. Misschien was dit de eerste keer dat jullie een interview deden, maar jullie hebben het erg goed gedaan. Uiteindelijk hebben jullie zelfs een conclusie getrokken uit al die afscheidsgroeten en daar een mooie poster van gemaakt. Bedankt daarvoor!
- Wat vonden jullie er zelf van? Wat hebben jullie geleerd?
- Welke afscheidsgroet is jullie favoriet en willen jullie straks bij het verlaten van de les gebruiken?

